

št. 2 (20.935) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žarki nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 4. JANUARJA 2014

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/IS

1,20 €

Sporno vtikanje sodstva v znanost

MARTIN BRECELJ

Med neštetimi odprtimi problemi, ki jih je Italija podelovala od starega leta, je tudi t. i. metoda Stamina za zdravljenje nevodegenerativnih in drugih bolezni. Dolgotrajni spor okrog nje je dosegel mednarodni odmev, še zlasti ko je dejelno upravno sodišče iz Lacijske minulega 4. decembra proglašilo za pristransko in torej nelegitimno strokovno komisijo, ki je ocenila, da metoda Stamina ne izpoljuje pogojev za eksperimentalno preverjanje, za katero je sicer parlament izdal ustrezno dovoljenje.

Ministrica za zdravje Beatrice Lorenzin je medtem imenovala novo komisijo, toda pri fundaciji Stamina tudi z njo niso zadovoljni. Predsednik fundacije Davide Vannoni, izumitelj metode, je v teh dneh zagrozil, da se bo znova obrnil na upravno sodišče, če ministrica ne bo odstranila štirih komesarjev, češ da so tudi oni pristranski. Podpredsednik fundacije, tržaški zdravnik in politik Marino Andolina, pa je tek pred prelomom leta izjavil, da naj bi ministričina imenovanja navdihoval celo organizirani kriminal.

Da ne bi bilo nesporazumov, naj pojasnim, da tudi sam dvojam v znanstveno oz. medicinsko vrednost metode Stamina. K temu me napeljuje že življenjska zgodba njenega izumitelja, ki med drugim ni diplomiran na medicinski, ampak na filozofske fakultete. Poleg tega po razpoložljivih informacijah metoda dolej ni bila ustrezno opisana v nobeni znanstveni študiji in še manj patentirana. A tu bi se rad dotaknil nekega drugega, čeprav z zadevo tesno povezanega vprašanja, in sicer, v kakšnem smislu se v ocenjevanju metode Stamina lahko vtika sodstvo.

Na dlani je, da sodniki niso pristojni za reševanje medicinskih in sploh znanstvenih vprašanj. Smejo se jih torej lotiti le posredno z zagotavljanjem pogojev, če je to potrebno, da jih avtonomno rešujejo tisti, ki so kompetenti, se pravi zdravniki oz. drugi znanstveniki. So se upravni sodniki iz Lacijske držali tega načela, ko so 4. decembra lani razveljavili imenovanje prve strokovne komisije? Kot glavni razlog za svoj ukrep so navedli dejstvo, da so se nekateri člani prve komisije že od vsega začetka kritično obregnili ob metodo Stamina. Je to dovolj, da se jih proglaši za pristranske? V nekem smislu, moreče. A to še ne pomeni, da so nujno tudi nepristojni. To bi morali avtonomno presoditi sami pristojni strokovnjaki.

ZDA - Dvajset držav ohromil snežni vihar

Mraz zahteval že vsaj 10 življenj

TRST, GORICA - Od danes do konca marca

Zimske razprodaje

Več trgovin je že v prejšnjih dneh ponujalo posebne popuste in akcije

TRST, GORICA - Danes se uradno začenjajo zimske razprodaje, ki bodo v Furlaniji-Julijski krajini trajale najdlje - do 31. marca. Za trgovce je to vsakoletna priložnost za pozivitev dejavnosti in prodajo zadnjih zimskih artiklov, pa čeprav se prava zima pravzaprav še ni začela. Za potrošnike pa so razprodaje priložnost, da z nakupi po znižanih cenah nekaj privarčujejo.

V resnic si številni trgovci na Tržaškem in Goriškem že pred dnevi in tedni prodajali blago po znižanih cenah, s posebnimi popusti in akcijami. Do nedavnega je bilo to prepovedano, oblasti pa so nazadnje omilile razprodajna pravila. Del trgovcev meni, da to povzroča zmedo in omejuje pozitivne učinke razprodaj. Drugi si s popusti pač pomagajo skozi vse leto, saj je kupcev in denarja manj.

Na 5. in 12. strani

GORICA - Človekoljubna pobuda

»Emporij solidarnosti« obiskuje vse več ljudi

NEW YORK - Obširna območja ZDA je zajel silovit snežni vihar, ki je s sabo prinesel sneg in hud mraz. Približno dvajset zveznih držav, predvsem zvezne države Nove Anglije na severovzhodu države. V zveznih državah New York in New Jersey so razglasili izredne razmere, zaprte so javne šole, prebivalce pa pozivajo, naj ostanejo doma. Doslej je zaradi mraza in v prometnih nesrečah umrlo že najmanj deset ljudi. V Bostonu, New Yorku in Washingtonu je zapadla obilica snega.

Na območju, prek katerega se je pomikal vihar, poimenovan Herkul, živi skupno okoli 100 milijonov ljudi. Ceste so se spremenile v prave drsalnice, čeprav so za čiščenje mobilizirali vse razpoložljive moči.

Na 11. strani

TRST - Pogovor Prvi »ne-šolnik« na čelu Urada za slovenske šole

TRST - Tržaški pravnik Igor Giacomini je prvi »ne-šolnik« na čelu Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za FJK. V pogovoru za naš dnevnik je napovedal, da se bo držal kontinuitete, po drugi pa bo v delo urada skušal vnesti izkušnje iz dela v javni upravi. Med prioritetami so organizacija dela urada, bližnje vpisovanje za novo šolsko leto in razvoj dvojezičnega šolstva v videmski pokrajini.

Na 3. strani

Zanimanje za slovenski jezik v Vidmu

Na 2. strani

Trst: parkirna hiša, kjer so mučili ljudi?

Na 4. strani

Za elektrarno v Tržiču novi merilni napravi

Na 12. strani

Zgodbi bratov Rusjan posvetili še en film

Na 14. strani

monti
IZREDNI POPUSTI

na vse spodnje perilo in tekstilne izdelke za dom

TRST, ul. S. Spiridione 5

TRŽIČ, ul. Duca D'Aosta 14

POGOVOR - Novi načelnik Urada za slovenske šole Igor Giacomini

Treba bo sistemsko delati Kontinuiteta in nove izkušnje

TRST - Kot smo že poročali, ima Urad za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu za Furlanijo Julijsko krajino novega načelnika in osebje. Urad od preteklega 18. decembra vodi tržaški pravnik Igor Giacomini, ki je doslej opravljal funkcijo občinskega podtajnika na dolinskih občinih. Giacomini je zmagal na nedavnem razpisu za osebje Urada za slovenske šole, prav tako kot pravniki Maja Zavadlav, Tomaž Ban in Gherardo Tolentino, prevajalca Luisa Vigini in Daniele Furian ter ekonomistka Sara Pertot, ki sestavljajo Giacominevo ekipo. Novi načelnik, s katerim smo se povarovali včeraj v prostorih Urada za slovenske šole, želi po eni strani zagotoviti kontinuiteto delovanja, po drugi pa v le-to vnesti izkušnje iz dela v javni upravi. Med prioritetami so organizacija dela urada, bližnje vpisovanje za novo šolsko leto in razvijanje dvojezičnega šolstva v videmskih pokrajini, pri čemer želi Giacomini obdržati tudi dosedanje osebje urada za razvijanje didaktike.

Dr. Giacomini, ste prvi »ne-šolnik« na čelu tege urada. Kakšen je bil vaš prvi vtis ob prihodu?

Vtis je bil zelo pozitiven, predvsem zato, ker je vzdružje v uradu zame novo. Izhajam namreč iz lokalne samouprave, kjer sem sicer imel tudi italijanske sodelavce, ampak so bili ali Italijani ali Slovenci, tukaj pa je zelo lepo, zelo prijetno, ker je sodelovanje med Italijani in Slovenci in torej ima po mojem mnenju ta urad že sam po sebi ta čar; da Italijani in Slovenci zelo dobro delajo in sodelujejo.

Seveda to od mene kot pravnika, ki izhaja iz lokalne samouprave, terja neko prilagajanje: to bo nujno potrebno tudi v izrazoslovju in logiki delovanja, kar pa je čisto normalno, in seveda to terja tudi neko prilagajanje na ministrsko organizacijo, ki je dokaj večja in torej bolj počasna, če želimo, z ozirom na lokalno samoupravo, kjer je vse skupaj malce bolj dinamično.

Kot ste rekli, prihajate iz lokalne samouprave oz. iz javne uprave. Kako iz tega zornega kota gledate na šolsko problematiko? Ste se že ukvarjali z njo?

To itak poznam iz dveh razlogov. Prvič, ker sem bil na občinah, kjer sem bil zaposlen, v določenih trenutkih kariere odgovoren tudi za šolstvo, tako da sem sicer samo za tiste pristojnosti, ki so v domeni občin, že sledil šolski problematiki, tako da mi ni nova. Po drugi strani pa sem bil kot zamejec vedno zelo vezan na šolsko problematiko, ki nas povezuje, saj je jezik pač temelj manjštine, tako da si upam trditi, da zame tå svet ni čisto nov.

Kakšna bo vaša filozofija dela?

Gotovo se bom držal neke kontinuitete tega, kar so pred meno storili današnji zaposleni. Tukaj gre zahvala prof. Tomazu Simčiču za to, kar so on in njegove sodelavke storili: če je slovenska šola na tej ravni, je to tudi zahvaljujoč se delu in garanju predhodnikov. Verjamem, da ta harmonija in ta način dela, ki sta sedaj v veljavni na Deželnem šolskem uradu, nista bila vedno takška in da na začetku ni bilo vedno lahko. Tako bo po eni strani gotovo kontinuiteta, po drugi strani pa verjamem, da si kot pravnik in mlajši človek upam trditi, da bom vse izkušnje, ki sem jih imel na občini pri upravljanju osebja, skušal vnesti v ta sistem in to ne samo v Urad za slovenske šole, ampak v organizacijo Deželnega šolskega urada. Verjamem, da bomo uspešni, ker tukaj ne gre zahvala samo tistem, ki so bili pred nami, ampak tudi mnogim novim sodelavcem, katerim tudi uradno čestitam in v katere močno verjamem, ker sem že te prve dni imel vtis, da se bodo dobro izkazali.

Česa se boste najprej lotili? Katere so trenutne prioritete?

Prioritet oz. front, na katerih delati, je več. Prva zadeva organizacije urada: poleg mene imamo namreč

še šest novih zaposlenih in torej prva resna organizacijska prioriteta je vključiti te sodelavce v nov sistem, v nov delovni način. To pa zato, ker - in tu preidemo že na drugo prioriteto - bo v začetku januarja relativno kmalu steklo vpisovanje v šole in moramo torej biti kos novim izzivom, seveda v sodelovanju s prejšnjimi sodelavci.

Potem pravih prioritet pravzaprav ni, ker bo treba sistemsko delati. Kot v manjšini govorijo o sistemskem financiranju, uporabljam jaz izraz sistemsko delo, ki ga je kar nekaj: pomislimo na izobraževanje kadrov v slovenski šoli, pomislimo na izobraževanje predvsem učnega in neučnega osebja, še posebej močna prioriteta pa so šole na Videmskem, ki se močno razvijajo in kjer imamo didaktični model dvojezične šole, ki je seveda čisto drugačen od slovenske šole kot take. Tam bo treba seveda delati in razvijati.

Dosedanje osebje ostaja na svojem mestu. Koliko časa še? Bo stalno tukaj, se bo preselilo na kako drugo šolo, kako je s tem?

Kar se tiče tega, ostaja vse nedorečeno. Nekaterje hipoteze sicer že imamo, ampak za zdaj jih ne bi razvijal v javnosti, ker se tu križata dve problematiki. Ena je manjšinska kot taka, vezana je na Urad za slovenske šole, pri katerem bi moral dosedanje osebje ostati, če ne drugega zato, da bi razvijalo didaktiko slovenskih šol, ker brez njih bi bili s tega vidika obubožani, in zato, ker, kot sem prej omenjal, velik iziv predstavlja dvojezične šole na Videmskem in tam bi rabilu njihovo pomoč in sodelovanje. Vsi novi kolegi in tudi sam prihajamo namreč z »ne-učnih« delovnih mest in zato v tem nismo tako dobri kot oni, ki to delajo vsa ta leta. Kar se njih tiče, bomo napel vse sile, da ostanejo prav zato, da bi razvijali didaktiko: kot imajo že Italijani osebje, ki razvija didaktiko, bi bilo prav, da ostanejo, da bi imela tudislovenska šola tako službo.

Igor Giacomini

FOTO DAMJAN

Kaj pa v slučaju, če gre to osebje proč? Vas bo sedem, ki ste zmagali na razpisu, dovolj za dobro delovanje urada? Sindikat slovenske šole je že pred časom izrazil kritiko, da se je s tem razpisom šlo pod število osebja, ki ga predvideva zakon iz leta 1973.

Po mojem problem ni toliko število osebja, ker so novi sodelavci izredno kvalificirani in pripravljeni, ampak kompetenca. Novi sodelavci smo vključno z menoj vsi iz upravnega sektorja in nihče izmed nas ni šolnik, zato je nujno, da oni ostanejo in sodelujejo v sklopu Urada za slovenske šole, zato da razvijejo ta del didaktike, tako da bi slovenske šole res imele čisto popolno sliko in profesionalen pristop do dela.

Pomenijo nedavne spremembe v zvezi s preureditvijo deželnih šolskih uradov priložnost za povečano avtonomijo in manevrski prostor Urada za slovenske šole?

Zaenkrat to ostaja nedorečeno, ker čakamo še na ministrski odlok, tako da se za zdaj šušlja, govori in obstajajo hipoteze. Seveda je to vezano na t.i. spending review, se pravi na manever, ki ga je tudi ministrstvo za šolstvo dolžno opraviti in v sklopu tega kaže, da bodo črtali figuro deželnega šolskega ravnatelja. Večja ali manjša avtonomija pa ne izhaja iz tega: po mojem mnenju je pomembno, da bom kot funkcionar drugega pasu in vodja urada gotovo imel velike možnosti za razvoj tega urada in seveda manevrski prostor za razvoj slovenske šole. To prav gotovo.

Ivan Žerjal

JAZ RAZPRODAJE od 6. januarja

NAKUPI IN ZABAVA!

Participating brands: H&M, Henlys, CA, BABY CENTER, ZARA, OVS, NEW YORKER, Ana CHRISTIE, Desigual, CALZEDONIA, CLOTHES, s.Oliver, OKAIDI, Bershka, CINEPLEX, tudi drogerija, EDEKA HIPERMARKET, BINGO PLANET, BINGO Bowling

www.planet-tus.si

POKRAJINA TRST - Odtujitev nekdanje kasarne v Ul. Cologna

Parkirna hiša, kjer so mučili ljudi?

Tam, kjer je Collottijeva banda med vojno trpinčila antifašiste, bodo v kratkem parkirali avtomobili. Tako kaže, potem ko je tržaška pokrajina vključila poslopje bivše karabinjerske postaje v Ul. Cologna 6-8 na seznam nepremičnin, namenjenih prodaji. Poslopje z inventarsko vrednostjo nekaj več kot 633 tisoč evrov in skoraj dvakrat večjo tržno vrednostjo (milijon 256 tisoč evrov) naj bi s posredovanjem državne posojilnice spremenili v garažno hišo.

Pokrajinska odbornica za proračun Mariella De Francesco je zagotovila, da bo ostalo pročelje bivše kasarne s ploščo, ki spominja na fašistično delovanje v stavbi, nespremenjeno, ker ga ščiti spomeniško varstvo. Tudi spodnji prostori bodo ostali nedotaknjeni in odprtji javnosti za ogled. Odbornica je izjavila, da naj bi pokrajinska uprava dosegla sporazum z Vsežravnim združenjem partizanov Anpi in Antifašistično koordinacijo, ki naj bi se odrekla zamisli o preureditvi tistega poslopja v muzej.

Odlocitev pokrajinske uprave je naletela na vrsto odzivov. Predstavnik društva Edinost Samo Pahor je spomnil, da »zaščitni zakon obvezuje deželo, pokrajine in občine, da poskrbijo za spomeniško varstvo zgodovinskih spomenikov, ki so posebej vezani na zgodovino slovenske narodne skupnosti« in opozoril, da je »dne 26. novembra 2010 dejelno ravnateljstvo ministrstva za kulturne in krajiške dobrine priznalo kulturno-zgodovinsko pomembnost stavbe v Ul. Kolonja 6-8, kjer je imel do konca vojne sedež poseben inšpektorat za javno varnost za Julijsko Benečijo, ki je od spomnladi 1942 preganjal narodnoosvobodilno gibanje na Primorskem in v Istri, po kapitulaciji Italije pa je, v

Poslopje v Ul.
Cologna 6, v kateri
je med vojno
Collottijeva tolpa
mučila antifašiste

SAMO PAHOR

ARHIV

CLAUDIA CERNIGOI

ARHIV

službi Nemcev, pregnal slovenske, hrvaške in italijanske antifašiste.« S prodajo poslopja in izgradnjo parkirne hiše bo »zgodovinska notranjost stavbe uničena in zgodovinski spomin bo izvosten, ker plošča na ohranjenem pročelju nikakor ne more v zadostni meri seznaniti mlade rodove s kruto prete-

stične koordinacije čista izmišljotina,« je opozoril Samo Pahor.

Priridila mu je članica Antifašistične koordinacije Claudia Cernigoi, ki je poudarila, da organizacija se ni o nicemer dogovorila s pokrajino. Koordinacija je predlagala ureditev hiše spomina, v kateri naj bi uredili arhive zgodovinskih institutov (tudi zgodovinskega odseka Narodne in študijske knjižnice) in sedeže antifašističnih združenj (med drugim tudi Vsežravnega združenja partizanov Anpi). Po porušenju ville Triste v Ul. Bellisuardo, namesto katere sedaj stoji stanovanjski blok, bi preureditev kasarne v Ul. Cologna v garažno hišo pomenila »dokončno črtanje zločinov policijskega inšpektorata iz tržaškega zgodovinskega spomina«, je ocecnila Claudia Cernigoi.

M.K.

GOSPODARSTVO - Podjetje v miljski občini

Pasta Zara: 27 zunanjih sodelavcev v mobilnost

Vhod v tovarno
Pasta Zara v miljski
občini

FOTO DAMJAN

Novo leto se je slabo začelo za 27 uslužbencev zadruge Idealservice, ki so službovali v tovarni teštenin Pasta Zara v miljski občini. Podjetje je enostransko prekinilo sodelovanje z zadrugo, tako se je 27 uslužbencov - večinoma žensk - ki so skrbeli za čiščenje in pretvor blaga, znašlo v mobilnosti.

Z direktorja zadruge Marcu Ribolija je ukrep povsem neupravičen, saj uslužbenci zadruge so v celoti v korektno opravljajo svoje delo.

V zadevu se je vključilo tudi tržaško tožilstvo, ki je uvedlo preiskavo proti nekdanjemu direktorju miljskega obrata Robertu Sibillu in odgovornemu za skladišče Davidu Dottu ter pravnemu zastopniku zadruge Idealservice, potem ko jih je predsednik podjetja Pasta Zara Furio Bragagnolo prijavil sodišču.

VZHODNI KRAS - Ob pokrajinski cesti pri Trebčah

Divje odlagališče

Nekulturne puščajo za zabojniki kupe odpadnega materiala

Ob pokrajinski cesti, ki pelje s trebenskega nogometnega igrišča na Griži proti vaškemu pokopalnišču, je za zabojniki za odpadke nastalo pravo divje odlagališče. Neznanci so izbrali ta kraj za odlažanje vse možne stare šare. Tako se je ob cesti nagrmadilo na desetine plastičnih vrečk z odpadki, nekulturneži so sem odmetali plastične zaboje in škatle, plastenke, blazine, cevi, odpadni material in celo jeklenke.

Služba za odvoz odpadkov se očitno zmeni le iz izpraznitve zabojnikov, tako za zabojniki ostajo odpadki in se iz dneva v dan kopijo. Kdo jih tja odlaga, ni znano, verjetno pa ne bi bilo napak, da bi varnostne sile poostrike nadzor na tem odseku pokrajinske ceste, da bi prišli na sled storilcem.

V novem letu dražje avtobusne vozovnice

Novo leto je neprijetno presenetilo potnike mestnih javnih prevozov. Avtobusna vozovnica se je podražila za 5 centov. Lani je šestdesetminutna vozovnica stala 1,25 evra, letos 1,30 evra. Podražil se je tudi blok desetih vozovnic, in sicer od lanskih 11,25 evra na letošnjih 11,70 evra. 75-minutna vozovnica za celotno avtobusno omrežje po novem stane 1,55 evra (5 centov več kot lani), dnevna vozovnica pa 4,30 evra (doslej 4,15). Za mesečne vozovnice je treba po novem odštetiti 27 evrov (za eno progo, doslej 25,90) ali 33,95 evra (za vse proge, doslej 32,55). Lanske avtobusne vozovnice bodo uporabne do 31. januarja. Neizkoriscene stare vozovnice bodo lahko lastniki zamenjali z novimi (z doplačilom razlike), in sicer do 30. junija na sedežu prevoznega podjetja v Ul. Lavoratori 2.

Pribitek davka Tares v Devinu-Nabrežini

Devinsko nabrežinsko občinski odbor sporoča, da je rok za plačilo pribitka davka Tares 2013 odložen na 16. januar, kot je objavilo ministrstvo za gospodarstvo in finance na spletni strani italijanske vlade - predsedstva ministrskega sveta.

Sejem obrtne umetnosti

V trgovskem centru Il Giulia bo danes od 9 do 19. ure sejem obrtne umetnosti, ki ga prireja kulturno združenje Cose di vecchie case. Na ogled in na prodaj bodo obrtni izdelki, stare plošče, stripi, leseni in keramični izdelki. Sodelovalo bo več kot 60 razstavljevcov.

Srbsko-pravoslavni božič

Srbsko-pravoslavna skupnost v Trstu bo v torek, 7. januarja, praznovala božič. Osredna verska slovesnost bo v pravoslavni cerkvi sv. Spiridiona ob 10. uri. V ponedeljek, 6. januarja, na božično vigilijo bo ob 18. uri tradicionalni blagoslov hrastove vejice.

TRGOVINE - Od danes do 31. marca

Zimske razprodaje v dobi prostega zniževanja cen

Tri, dva, ena ... zdaj! Danes se začenjajo zimske razprodaje, ki so bile za trgovce in potrošnike svoj čas težko pričakovani trenutek, v zadnjih letih pa so se resnici na ljubo nekoliko razvodenale. Predvsem zaradi gospodarske krize in manjšega povpraševanja ponujajo trgovci popuste tudi v drugih obdobjih, po novem tudi v tednih pred uradnim začetkom razprodaj, saj so oblasti močno zrahljale razprodajna pravila.

Ne samo, da se razprodaje glede na letni čas začenjajo zelo zgodaj. Do nedavnega je bilo 40 dni pred razprodajami prepovedano prodajati blago po znižani ceni in nekateri trgovci so ponujali popuste zgolj na skrito, brez napisov v izložbah. Zdaj te prepovedi ni več, v nekaterih večjih trgovinah pa ob začetku razprodaj skorajda nimajo zimskih artiklov. »Zimski čevlji so posli, kmalu bo naprodaj spomladanska kolekcija,« so nam ta teden povedali v tržaški podružnici neke modne verige. V bližnji veleblagovni ci že teden dни prodajo artikle po polovični ceni. Podobno ravna več manjših trgovin, trgovci pa upajo, da bodo do 31. marca (takrat bo uradni konec razprodaj v Furlaniji-Julijski krajini: tako dolgo obdobje imajo samo še v Dolini Aosta) prodali čim več ali celo vse zimsko blago, to pa ne bo lahko.

Po podatkih združenja trgovcev na drobno Fismo-Confesercenti naj bi v času razprodaj vsak potrošnik v povprečju

Priprave na zimske razprodaje; spodaj Massimo Leone (levo) in Maksim Pertot

FOTO DAMJAN

porabil po 155 evrov, razprodaje pa naj bi se začele s 30- do 40-odstotnimi popusti, v skladu z večjimi italijanskimi mestni. To združenje nasprotuje deregulaciji, ki naj bi izničila pozitivne učinke sezonskih razprodaj.

Maksimiljan Pertot, ki upravlja znano tržaško trgovino z obutvijo Fernando, se z novimi predpisi (oziroma z odpravo predpisov) ne strinja. »Zadnja leta ni več pravil, to pa ima negativne posledice. Ne-

koč je bilo do 40 dni pred začetkom razprodaj prepovedano prodajati blago po znižani ceni, na prvi dan pa smo bili privačna navala na trgovine. Zdaj tega ni več in vsi so zmedeni, tako trgovci kot potrošniki,« pravi Pertot. Zimske razprodaje so se svoj čas začenjale februarja ali celo marca, zdaj pa že prvo soboto v januarju: »Kako naj si razlagamo, da so razprodaje ob koncu zimske sezone že 4. januarja, ko se prava zima pravzaprav še ni začela?«

Marca je že čas sejmov, na katerih naš so-governor nabavlja blago za prihodnjo zimo, z upanjem, da bo čez deset mesecev vse prodal. Trenutno so zelo prodajani ženski škornji, medtem ko so moški kupci pri izbiro obutve nekoliko manj naklonjeni modnem trendom. Pertot pravi, da se kriza vsekakor pozna, saj imajo potrošniki manj denarja, davki pa odščipnjejo od 55 do 60 odstotkov zaslubiča: »Na srečo smo na trgu že 37 let in družinska podjetja bolje ključujejo krizi.«

V openski trgovini s športnimi oblačili Start Sport obiščemo Massima Leoneja. »Številne trgovine, kot je naša, ponujajo popuste skozi celo leto, ker se kriza pač pozna in ljudje manj kupujejo. Stranke moramo spodbujati z znižanimi cenami, saj so v teh letih zelo varčne. Kupujejo samostalo, kar je potrebno, saj veste: plačujejo davke, račune in vse ostalo ...,« pojasnjuje Leone. K njemu zahaja pretežno stalne stranke, ki poznajo trgovino in njene artikle. Kriza pa se recimo poзна pri prodaji smučarskih oblačil: »Ljudje tudi manj smučajo, ker je to razmeroma drag konjček, ki si ga ne privoščijo vse. Zaradi tega pa prodajamo manj vetrovk in podobnih artiklov.« Na vprašanje, kaj pričakuje od zimskih razprodaj, pa odgovori tako: »Upam, da je strankam ostanlo še kaj v žepu. Zdaj je priložnost za dobre nakupe, gotovo lahko najdejo kaj zanimivega.« (af)

OBČINA TRST - Decembrski podatki o inflaciji

Dražja zelenjava in prevozi, cenejša komunikacija in energija

V decembru so se cene na drobno v tržaški občini zvišale za 0,3 odstotka v primerjavi z novembrom in za 0,4 odstotka v primerjavi z decembrom 2012. Začasne podatke o inflaciji je včeraj objavil tržaški občinski statistični urad.

V samem decembru so se najbolj podražile živilski izdelki in brezalkoholne pijače (+1 odstotek v primerjavi z novembrom): zelenjava se je podražila za kar +8,5 odstotka, medtem ko se je cena sadja znižala za -0,4 odstotka. Podražile so se tudi vse oblike prevozov (+0,9 odstotka): najbolj letalski potniški prevozi (+9,2%), medtem ko je potniški železniški prevoz cenejši za -1,4 odstotka. Za skoraj dva odstotka (+1,9%) je bila v Trstu dražja tudi obutev.

Naj spomnimo, da so se 1. januarja podražile tudi krajevne avtobusne vozovnice, o novih tarifah podjetja Trieste Trasporti smo že pisali sredi decembra, več o njih pa lahko preberete tudi na 4. strani.

Preučevanje DNK-ja preko računalniških simulacij

Angelo Rosa, teoretski fizik, zaposlen na tržaški visoki šoli SISSA, in Christophe Zimmer s pariškega inštituta Pasteur sta pripravila sistemski pregled vseh računalniških simulacij za preučevanje DNK-ja. Analizirala sta vse modelje, uporabljene v zadnjih petindvajsetih letih, od kar je preučevanje DNK-ja možno tudi preko računalniških simulacij. V študiji, ki sta jo objavila v mednarodni reviji International Review of Cell and Molecular Biology, sta omejila uporabo matematičnih formul, ki ovirajo branje, z željo, da bi tako čim bolj koristila biologom, fizikom in matematikom, ki se prvič približajo tovrstnim genetskim raziskavam.

AcegasAps: dela v Istrski ulici in na klancu Castagneto

Podjetje AcegasAps obvešča, da bo njegovo osebje v prihodnjih dneh čisto pritoče odprtine za kanalizacijo v Istrski ulici in na klancu Castagneto. V Istrski ulici bo čiščenje potekalo 7. (med Trgom Pestalozzi in Ul. Marenzii) in 9. januarja (med ulicama Marenzi in Trissino) med 7. uro in 14.30, na klancu Castagneto pa 10. januarja pri hišni številki 7 na stičišču z Ul. Fabio Severo prav tako med 7. uro in 14.30.

Tečaji Italijansko-ameriškega združenja

Italijansko-ameriško združenje sporoča, da se je začelo vpisovanje na zimske tečaje angleščine in italijanščine. Od 7. januarja bodo stekli intenzivni štiridnevni tečaji, od 13. januarja pa desettedenski tečaji s tedenskimi lekcijami. Za informacije sta na voljo spletna stran www.aja-fvg.blogspot.com in številka mobilnega telefona 349-8666667.

Jaslice na kvesturi

Na tržaški kvesturi je do pondeljka odprta razstava jaslic, ki jo je pripravilo Tržaško združenje prijateljev jaslic. Urnik ogleda je med 9. in 19. uro vključno s prazniki.

Razstava o Malabotti

V Skladišču idej na Korzu Cavour se do 2. marca nadaljuje razstava, posvečena Manliju Malabotti. V pondeljek si jo bo mogoče ogledati med 15. in 19. uro, drugače je razstava na ogled ob torkih v sredah med 10. in 13. uro, ob četrtekih med 10. in 17. uro, ob petkih, sobotah in nedeljah pa med 10. in 13. ter med 15. in 19. uro. Vstop je prost.

Domov se je vrnil prepozno

Karabinjerji z openske postaje so v četrtek zvečer arretirali 46-letnega Tržačana R. A., ki ga dolžijo pobeg iz hišnega pripora. Moški se je prepoznil vrnil iz službe, pred hišo pa so ga čakali prav karabinjerji. Za italijanske zakone je pobeg iz hišnega pripora enakovreden pobegu iz zapora, pripornekova vrnitev domov pa predstavlja olajševalno okoliščino (tako je med drugim odločilo kasajsko sodišče). Osnovna kaznen je od 6 do 12 mesecev zapora.

Panda v skuter, voznik v bolnišnico

Meglaj in mokre ceste so včeraj botrovale raznim, večinoma manjšim prometnim nesrečam. Okrog 14. ure sta se na vogalu med ulicama Rossetti in Pietà zaletela avtomobil fiat panda in skuter yamaha xmax: avtomobilist menda ni opazil motornega kolesa, ki je peljalo po Ulici Rossetti navkriber. Voznika skuterja je odbilo na tla in znašel se je pod parkiranim furgonom fiat doblò. Sprva je kazalo, da je nesreča huda, naposlед pa so skuterista sprejeli na urgenco katinarske bolnišnice z zeleno oznako, s katero označujejo »neodložljive primere brez tveganja.«

**Primorski dnevnik
ste tudi vi!**

Letošnjo naročniško akcijo
opremljajo vaši posnetki s
Primorskim dnevnikom.

Ne odnehajte!
Vse najizvirnejše
bomo objavili.

Tokrat je fotografijo prispevala
Jasmina Smotlak

100 odtenkov vsakdana

Vsak dan, zgodaj zjutraj, pred vašim pragom.
Za le 0,76 evra. Samo Primorski dnevnik!

naročniška akcija 2014

Celoletna naročnina: 230 €; to pomeni: vsak izvod stane le 0,76 evra.
novi: možnost plačila naročnine v dveh obrokih (2x120 €)
- za podrobnejše informacije pokličite našo kontaktno številko.

Celoletnim naročnikom tiskane izdaje
bo omogočen dostop do spletnih izdaj
dnevnika brez dodatnih stroškov.

Nekomercialna sporočila
in čestitke boste v Primorskem dnevniku
lahko objavljali brezplačno.

info:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.34
Dolzina dneva 8.49

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 9.27 in zatone ob 20.48

BIOPROGOZOVA
Danes dopoldne bo vremenska obremenitev prehodno oslaba, ne pa tudi ponehala. Popoldne se bo ponovno krepila, prav tako tudi nekatere bolezenske težave.

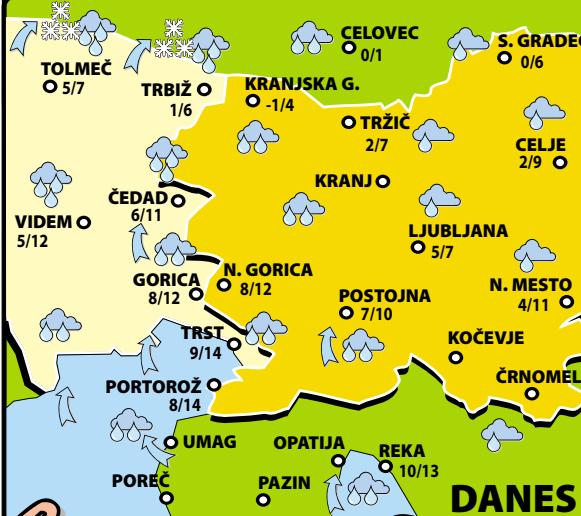
Ta konec tedna bosta dežela dosegli dve vremenski fronti. Prva, ki bo tudi izrazitejša, nas bo dosegla v soboto in pred njo bo zapihal južni veter; naslednja pa bo vplivala na vreme pri nas v nedeljo.

Dopoldne bo oblačno z rahlimi do zmerimi padavinami; v Alpah bo snežilo nad 1200m, v Predalpah pa nad 1500m. Od pozega popoldneva se bodo v nižinskih pasu in v Alpah padavine okreple. V Predalpah zlasti na vzhodu bodo padavine zelo obilne, snežilo bo le nad 1800-2000m. Ob morju bodo padavine zmernejše od popoldneva bo zapihal okrepljen jugo, v sumpih lahko ponekod do 70-80 km/h.

Danes bo oblačno, padavine se bodo v zahodni in osrednji Sloveniji okrepile, na vzhodu pa bo še večinoma suho. Meja sneženja se bo dvignila nad 1500 m. Ob morju bo zapihal jugo. Najvišje jutranje temperature bodo od 0 do 6, na Primorskem od 4 do 8, najvišje dnevne od 4 do 10, v vzhodnih krajih in ob morju do 12 stopinj C.

V prvem delu noči se bodo še pojavit obilne padavine. Snežilo bo le nad 1800-2000m v Predalpah in nad 1500-1700m v Alpah. Ob morju bo pihal okrepljen jugo. Nato bo veter postopoma oslabil in tudi padavine bodo začasno nekajkrat zmernejše. Podnevi bodo spet padavine močnejše, meja sneženja bo v Alpah okrog 1000-1200m. V Predalpah pa bo snežilo le nad 1500-1700m.

Jutri bo oblačno. Predvsem v zahodni in osrednji Sloveniji bo dežalo. Pihal bo jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.26 najvišje -19 cm, ob 11.03 najvišje 42 cm, ob 17.38 najvišje -60 cm.
Jutri: ob 0.31 najvišje 40 cm, ob 6.15 najvišje -16 cm, ob 11.39 najvišje 31 cm, ob 18.10 najnižje -51 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE	Kanin ne obravlja 80	Piancavallo 80
Vogel 110	Forni di Sopra 120	
Kranjska Gora 30	Zoncolan 100	
Kravec 60	Tribž 100	
Cerkno 20	Osojščica 100	
Rogla 50	Mokrine 170	

LOS ANGELES - V filmu Martina Scorseseja Volk z Wall Streeta kletvico fuck izgovorijo 506-krat, kar je največ med igranimi filmi. To številko preseže le dokumentarec o besedi sami, ki ga je leta 2005 posnel Steve Anderson - izgovorijo jo 857-krat. Film temelji na biografiji borznega posrednika Jordana Belforta. Z načinom življenja, ki ga zaznamuje pohlep in slav po denarju, moči, seksu in drogah, si je Belfort prislužil nadimek Volk z Wall Streeta. Nasprotno je v Volk z Wall Streeta prikazanih precej ekscesov, od pretirane uporabe drog do prikazov spolnosti, kar je zmotilo tudi precej starejših kritikov.

Glasba Bruna Marsa in Rianne v letu 2013 največkrat prenesena s spleta

LONDON - Glasba barbadoške pevke Rianne (na posnetku) in ameriškega glasbenika Bruna Marsa je bila po podatkih spletnega portala Musicmetric v letu 2013 največkrat ilegalno prenesena s svetovnega spleta. Za vsakega izmed njiju so po poročanju spletné revije Rolling Stone zabeležil več kot pet milijonov piratskih prenosov glasbe s spleta. Na tretje mesto omenjene lestvice se je uvrstila skupina Daft Punk, četrto in peto mesto pa sta zasedla Justin Timberlake in Flo Rida. Na lestvico so se od šestega do desetega mesta uvrstili še Kanye West, Eminem, Jay Z, Drake in Pitbull.

Pri nas

www.familia.it
www.facebook.com/unicomm

**VELIKO ARTIKLOV PO
0,95
EURO
vsak**

AKCIJA VELJA LEV PRIZORJUJUCAJEMU MESTNI FAMILIA, KER DOPRINA REKLAMNEMU MATERIALU, IN ZA TAK DOZVOLJENO OZKEČUJE.

**OD 2. DO 15.
JANUARJA 2014**

familia
supermercati & superstore

MARINIGH*confezioni*

**PRIHAJAJO
POPUSTI
v trgovini vredni
vašega zaupanja**

GANT
G.N.H.

WOOLRICH
EST. 1830

MARINA RINALDI
canadiens

**Tržič, Trg Cavour 25
Tel in Fax 0481 791066
odprto v nedeljo, 5. in v ponedeljek, 6. januarja
10.00 - 12.30 / 15.30 - 19.00**

pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnemu parkirišču